

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	35892 Міжнародна журналістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35892
Назва ОП	Міжнародна журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сушкова Олена Миколаївна, Богун Вікторія Василівна, Костюк Віктор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.03.2023 р. – 09.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://surl.li/fnkht>

Програма візиту експертної групи <http://surl.li/fnkir>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У цілому ціль ОПП «Міжнародна журналістика» відповідає місії, Стратегії (Програмі) розвитку КУБГ на 2018-2022 рр. ОПП «Міжнародна журналістика» 2020 р. відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю Об1 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти. Академічна спільнота, здобувачі вищої школи були залучені до проектування ОПП. Удосконалення ОПП «Міжнародна журналістика» в КУБГ здійснювалося в 2020 р. на основі досвіду вітчизняних та закордонних програм. Обсяг ОПП відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту". ОПП «Міжнародна журналістика» передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Під час навчання студенти набувають соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям (комунікативні навички, критичне мислення, толерантність, тайм-менеджмент, стресостійкість, здатність працювати в кризових умовах). В освітньому процесі застосовуються різноманітні інтерактивні форми, використовуються ігрові практики. Форми й методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Проте ОПП має порушення логічності побудови, спостерігається дублювання темарію різних ОК. Для реалізації ОПП активно залучаються роботодавці (надання місць практики, проведення майстер-класів і гостьових занять) та іноземні партнери (викладання у форматі гостьових лекцій). Під час реалізації ОПП поєднуються навчання і дослідження, здобувачі беруть активну участь у студентських наукових конкурсах, конференціях. Академічна та професійна кваліфікація НПП відповідає цілям та програмним результатам навчання. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. В університеті діють правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в т.ч. і отриманих під час академічної мобільності та неформальній освіті. ЗВО має розгалужену інфраструктуру, доступ до якої є безоплатним і безперешкодним для НПП і здобувачів, створено умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Формування професійних вмінь і навичок у студентів ОПП «Міжнародна журналістика» забезпечують взірцеві центри компетентностей. Їх технічне оснащення та кадрове забезпечення спеціалістами-практиками надають можливість здобувачам ОПП формувати практичні навички для роботи в різних типах медіа. Університет Бориса Грінченка має в цілому зразкову матеріально-технічну базу, що надає можливість оперативно організувати навчання дистанційно. Отже, ОПП «Міжнародна журналістика» відповідає всім мірилам якості, має багато сильних сторін, комплексно впроваджує позитивні практики, а за Критерієм 7 взірцево.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП «Міжнародна журналістика» 2020 р. відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю Об1 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня освіти. Здобуттю відповідних фахових знань, необхідних для роботи журналіста-міжнародника, сприяють включені до програми такі ОК: ОДФ 16 Іноземна мова у професійному спілкуванні, ОДФ 18 Міжнародні відносини та зовнішня політика, ВДС 1.01 Друга іноземна мова та практика перекладу, ВДС 1.02 Країнознавство та історія європейської дипломатії, ВДС 2.02 Країнознавство та історія американської дипломатії. З метою входження першокурсників в освітнє середовище до ОП включено модуль «Університетські студії. Я - студент». Вибіркові дисципліни ОПП передбачають поглиблення програмних компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних і фахових). Здобувачі вищої освіти ОПП «Міжнародна журналістика» активно залучені до академічної мобільності, наукової та проєктної діяльності. Варто відзначити потужність кадрового забезпечення ОП, що відзначається еkleктикою науково-педагогічного та практичного досвіду у переважній більшості НПП. В ЗВО і на ОП студентоцентрований підхід до навчальної і виховної роботи. Запорукою цього є робота органів студентського самоврядування, систематична підтримка викладачами здобувачів освіти. До реалізації ОПП активно залучаються роботодавці (надання бази для виробничих практик, проведення творчих зустрічей, майстер-класів). Усі електронні системи університету об'єднані в Цифровий кампус, де кожен/на здобувач/ка має свій персональний кабінет, в якому зібрана вся актуальна інформація, що стосується усіх напрямів їх освітньої сфери (навчання, практика, журналістське портфоліо, академічна мобільність, наука, соціально-гуманітарна діяльність, нагороди) На факультеті створено взірцеву матеріально-технічну базу для формування професійних умінь студентів-журналістів: центр мультимедійних технологій, центр сучасних комунікацій, навчально-виробничі майстерні тележурналістики А-студія та Грінченко-інформ, а також навчальна лабораторія радіомовлення. Систематична робота здобувачів у цих структурах забезпечує формування практичних умінь і навичок для професійної діяльності в різних типах медіа.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Профільна кафедра лише частково виконує вимоги визначених університетом процедур моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, оскільки з 2021 року зміни вносились лише до робочих програм. Оскільки не були внесені зміни в ОП у програмні результати, структурно-логічну схему навчання, відповідно до вимог сучасності, лише частково оновлено зміст навчання освітніх компонентів. З цією метою ЕГ рекомендує забезпечити дотримання вимог «Методичних рекомендацій з розроблення та оновлення освітніх програм» (нова редакція), затверджених рішенням Вченої ради університету від 09.06.2021 та введених в дію наказом ректора від 09.06.2021 № 406. У РНП наявне дублювання змістових модулів та тем. ЕГ рекомендує до 1 вересня 2023 р. усунути їх дублювання в РНП дисциплін для забезпечення ефективності освітнього процесу. Не завжди прослідковується логічна збалансованість розташування ОК. ЕГ також рекомендує до кінця 2022 / 2023 н. р. проаналізувати послідовність вивчення ОК відповідно до їх змістового наповнення та привести їх у відповідність. У портфоліо здобувачів ОПП «Міжнародна журналістика» лише поодинокі приклади наявності матеріалів відповідної тематики. В ОПП відсутні освітні компоненти, які безпосередньо формують практичні вміння і навички зі створення

журналістських матеріалів міжнародної тематики для різних типів медіа. ЕГ рекомендує до кінця цього навчального року розробити нові ОК, які б логічно підтверджували специфіку ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко визначені цілі, що передбачають підготовку «...фахівця у сфері міжнародної журналістики, що володіє необхідними знаннями та практичними навичками для створення власного медіапродукту». ОП передбачає підготовку фахівців для професійної діяльності у ЗМІ, прес-службах, орієнтованих на відображення міжнародної проблематики. Саме в цьому розробники вбачають унікальність ОП. У відомостях про самооцінювання зв'язок цілей ОП з місією та стратегією ЗВО описано з посиланням на відповідні документи, зокрема “Статут Київського університету імені Бориса Грінченка” (<http://surl.li/berzw>), “Стратегія (програма) розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка на 2018–2022 рр.”, затверджена ректором Київського університету імені Бориса Грінченка (від 10.01.2018) (<http://surl.li/lfcy>). Цілі ОП відповідають місії Університету: служити людині, громаді, суспільству, та його візії: бути лідером із високою корпоративною культурою, інноваційною освітою, актуальною наукою та постійним прагненням до досконалості. Університет сповідує цінності, співзвучні місії: людина, громада, лідерство, служіння, довіра, професіоналізм, духовність, свобода, громадянська ідентичність, відповідальність, різноманітність, що знайшло відображення у Стратегії (Програмі) розвитку КУБГ на 2018-2022рр. (<http://surl.li/lfcy>). На основі викладеного можемо зробити висновок про відповідність цілей ОП місії та стратегії університету, комунікування цих цілей в академічному та зовнішньому середовищі існування ЗВО, їхню актуальність та реалістичність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При розробці ОП було враховано потреби потенційних роботодавців на ринку праці фахівців у сфері міжнародної журналістики. Абітурієнти та їх батьки, інші стейкхолдери можуть висловити свої пропозиції щодо змісту ОП під час Днів відкритих дверей на Факультеті журналістики, роботи Медіа Школи, онлайн-включень із абітурієнтами та будь-яким іншим зручним способом. НПП випускової кафедри активно співпрацюють із НСЖУ, Незалежною медіа профспілкою України, інформаційним агентством «Укрінформ», управлінням інформаційного забезпечення та доступу до публічної інформації апарату КМДА. Під час зустрічей з роботодавцями та керівництвом ЗВО було засвідчено потребу українського суспільства у фахівцях, які працюють у сфері міжнародної журналістики. У свою чергу роботодавці (Носкова О. та Куц Л.) під час зустрічі 5 підтвердили, що в ході обговорення ОПП в 2019 р. вони вказували на важливість практикоорієнтованості освітнього процесу та необхідності вивчення здобувачами іноземних мов, дипломатичного етикету, а також документів, які приймають НАТО, Євросоюз. В ОП було враховано ці пропозиції стейкхолдерів. Також до переліку обов'язкових включено ОДФ.18 Соціально-економічні аспекти міжнародної журналістики, список вибіркового ОК було доповнено ВДС.1.03 Європейські медіа студії, ВДС.2.03 Американські медіа студії. На зустрічах із стейкхолдерами було наголошено на необхідності подальшого розвитку ОП як такої, що вдало поєднує теорію та практику, сучасні форми проведення занять й продуктивні форми взаємодії між НПП та здобувачами. Під час зустрічей гарант програми й здобувачі підтвердили наявність регулярної комунікації зі стейкхолдерами, проте під час проектування ОП взаємодія з ними у формуванні цілей і змісту ОП не була зафіксована у протоколах засідання кафедри та інших документах навчального закладу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час розробки ОП враховано тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту. ОП має прикладну орієнтацію та передбачає підготовку фахівців, які вільно володіють іноземними мовами, орієнтуються в міжнародній проблематиці, здатні на практиці застосовувати різні методи збирання, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, вміють подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі, що

відображено у змісті фахових компетенцій ОПП. За словами гаранта ОП, розробники вивчали досвід аналогічних українських і закордонних програм підготовки фахівців: здійснювався моніторинг наукових публікацій, навчально-методичних ресурсів ЗВО, що готують журналістів, відбувалося активне наукове і професійне спілкування НПП кафедри з колегами під час міжнародних наукових конференцій, реалізації галузевих громадських ініціатив. Враховано практику аналогічних програм підготовки бакалаврів журналістики у вітчизняних ЗВО: Національний авіаційний університет, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Міжрегіональна академія управління персоналом тощо, а також досвід зарубіжних ЗВО, з якими співпрацює Університет Грінченка: Варшавський університет, Вільнюський університет. Викладачами випускової кафедри вивчається досвід подібних освітніх програм за кордоном. ЕГ вважає, що ЗК, ФК та ПРН, задекларовані ОП (2020), нині неповністю відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Зокрема, позиції ЗК06; ФК9,18; ПРН 4,5,14,20 – забезпечують уміння опрацювати джерела інформації із застосуванням інформаційних технологій і спеціалізованого програмного забезпечення. ПРН13 – стосується прогнозування тенденцій сучасного медіаринку. Низка компетентностей та ПРН ОП (2020) покликані забезпечити уміння створювати грамотний медіапродукт та забезпечувати його промоцію (ЗК01,04,07, ФК2,3,4,5,6; ПРН14,15,16,17). Інша тенденція – зростання конкуренції серед журналістів, звідси – важливе значення таких позицій, як ЗК02,08; ФК1,13,14,15,16,17,19; ПРН1,6,9,10,18,19, 20. Підготовка компетентних журналістів-міжнародників має на меті підсилити кадровий потенціал медійної галузі у Києві, оскільки регіональний контекст ОП визначається приналежністю Університету до комунальної власності територіальної громади Києва. Факультет журналістики є партнером КМДА у реалізації пріоритетних напрямів розвитку столиці, розбудові суспільного діалогу, запровадженні практик суспільних комунікацій із урахуванням теоретичних принципів журналістознавства (ОК (ОП 2020) ОДФ 1,5,6,7,8,9) й ОК, які детально розглядають напрями діяльності різних видів медіа (ОК (ОП 2020) ОДФ 10-15). Однак відсутні ФК та ПРН, які б передбачали формування, по-перше, розуміння особливостей роботи журналістів в умовах війни, зокрема безпеки професійної діяльності, по-друге, уміння створювати журналістські матеріали міжнародної тематики для різних типів медіа.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Під час визначення переліку компетентностей розробники ОП дотримувались дескрипторів НРК, які відповідають кваліфікаційному рівню бакалавра. У 2019 р. був затверджений Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня за галуззю знань 06 «Журналістика» спеціальністю 061 «Журналістика» (наказ МОН від 20.06.2019 р. №864). Проведений аналіз ОП 2019 р. і Стандарту показав, що загалом програма відповідає його вимогам. У 2020 р. згідно зі Стандартом було затверджено нову редакцію ОП (рішення Вченої ради Університету від 27.08.2020 р., протокол №7) та введено в дію (наказ №434 від 27.08.2020 р.). Стандарту відповідають загальні компетентності (ЗК 1-12), фахові компетентності (ФК 1-6), ПРН (1-18) ОПП. Послідовність набуття здобувачами ЗК, ФК, а також ПРН визначається структурно-логічною схемою підготовки фахівців, а процес їх формування за освітніми компонентами відображено в матрицях відповідностей ОП. Передбачені стандартом практико-орієнтовані ПРН14,15,16,17 формуються у межах ОДФ.10 Агенційна журналістика, ОДФ.11 Фотожурналістика, ОДФ.12 Пресова журналістика, ОДФ.13 Тележурналістика, ОДФ.14 Радіожурналістика, ОДФ.15 Інтернет-журналістика, ОДФ.17 Практикум з професійної діяльності, ОП.1 Навчальна практика, ОП.2 Виробнича (за галузями) практика, ОП.3 Переддипломна практика та можуть бути удосконалені в разі вибору здобувачами вибіркового блоку (ВБ1 «Європейські студії» та ВБ2 «Американські студії»). ПРН1,3,4,5,8,9,10,11,12 Стандарту, що відповідають дослідницьким компетентностям, досягаються ОДФ.1 Історія журналістики, ОДФ.2 Українська мова у професійному спілкуванні, ОДФ.3 Жанри та стилі медіа-тексту, ОДФ.4 Сучасні інформаційні технології в медіа, ОДФ.5 Професійні стандарти журналістської діяльності, ОДФ.9 Проблематика ЗМІ, ОДФ.16 Іноземна мова у професійному спілкуванні, ОДФ.18 Міжнародні відносини та зовнішня політика, ОДФ.19 Соціально-економічні аспекти міжнародної журналістики, ОДФ.20 Міжнародні інформаційні ресурси. Управлінські ПРН2,6,7,13,18 забезпечуються ОДФ.6 Медіарегулювання, ОДФ.7 Масова комунікація та інформація, ОДФ.8 Соціологія та психологія управління медіа. ПРН, що визначені Стандартом вищої освіти, забезпечуються також за рахунок установлення оптимального обсягу всіх видів навчальної роботи, обрання продуктивних методів навчання й форм оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, застосування відповідних методик, технологій, інструментів та обладнання, дотримання вимог стандарту щодо функціонування системи забезпечення Університетом якості освітньої діяльності при реалізації ОПП (розділ VI Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП має прикладну орієнтацію та передбачає підготовку фахівців, які вільно володіють іноземними мовами, орієнтуються в міжнародній проблематиці, здатні на практиці застосовувати різні методи збирання, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, вміють подавати інформацію у відповідній жанру текстово-візуальній формі, що відображено у змісті фахових компетенцій ОПП. Цілі ОП відповідають місії Університету: служити людині, громаді,

суспільству, та його візії: бути лідером із високою корпоративною культурою, інноваційною освітою, актуальною наукою та постійним прагненням до досконалості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання не вповні визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності. Зокрема, відсутні ФК та ПРН, які передбачають формування умінь готувати матеріали на міжнародну тематику, а також навчання особливостей професійної діяльності журналістів в умовах війни. Рекомендовано гарантові програми усунути ці зауваження в ході наступного перегляду ОПП до кінця 2022 / 23 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОП «Міжнародна журналістика» за підкритеріями: 1.1.: адже ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти; 1.4.: аналізована ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за першим рівнем вищої освіти за спеціальністю журналістика; відповідність у значному обсязі підкритерію 1.2, адже стейкхолдери (представники академічної спільноти, роботодавці та здобувачі) були активними у ході розроблення та супроводження ОП, вносили пропозиції щодо ОК та змістового наповнення; та часткову відповідність підкритерію 1.3., адже цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій ринку праці та регіонального контексту. Однак аналіз останнього варіанту ОПП за 2020 р. дав змогу констатувати незмінні мету, СК, ЗК та ПРН; Отже, цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з частковим урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, адже відсутні ФК та ПРН, які б передбачали формування, по-перше, розуміння особливостей роботи журналістів в умовах війни, по-друге, умінь створювати журналістські матеріали міжнародної тематики для різних типів медіа. Відповідні зауваження, на думку ЕГ, можуть бути усунені в ході наступного перегляду ОП до кінця цього навчального року. Саме тому ЕГ дійшла висновку про рівень В ОП за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає нормам. Обсяг обов'язкових компонентів ОП склав 180 кредитів ЄКТС, а вибіркових – 60 кредитів ЄКТС. Усі ОК забезпечують загальні та фахові компетентності, визначені Стандартом.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП має чітку структуру, яка складається з циклу обов'язкових і вибіркових компонентів. Концепція вибірковості в рамках ОП узгоджується із загальноуніверситетською політикою щодо вибіркових дисциплін. Обов'язкові освітні компоненти ОПП дозволяють досягти ПРН, які корелюються із загальними, спеціальними та фаховими компетентностями. ЕГ вважає, що ОК неповні відповідають заявленим програмним компетентностям та результатам навчання. Зокрема, послідовність вивчення ОК потребує логічної збалансованості. На 1 курсі для вивчення пропонуються дисципліни «Жанри та стилі медіатексту: Жанри журналістики», «Проблематика ЗМІ», а на 3 курсі - «Масова комунікація та інформація: Теорія інформації та комунікацій». Трьохкурсники вже самі можуть писати журналістські матеріали, співпрацюють із медіа, а їм за програмою дисципліни пояснюють, що таке інформація, комунікація. У РПНД простежується дублювання тем: при викладанні дисципліни «Жанри та стилі медіатексту: Жанри журналістики» (1 курс) передбачена тема «Радіо і телевізійні жанри». На 2 курсі з дисципліни «Радіожурналістика» також передбачений модуль, присвячений жанрам. На думку ЕГ, нелогічно четвертокурсникам в рамках ОК «Сучасні інформаційні технології в медіа: міжнародні інформаційні ресурси» розповідати про створення, основні завдання британської мовної корпорації Бі-Бі-Сі, адже журналісти-

міжнародники до 7 семестру неодноразово повинні звертатись у своїй діяльності до Стандартів цього поважного мовника.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОПП містить дисципліни з агенційної журналістики, фотожурналістики, теле-, радіо-, інтернет- журналістики, журналістських жанрів, проблематики ЗМІ, історії вітчизняної та зарубіжної журналістики, медіаправа тощо. ОП враховує також специфіку напряму професійної діяльності здобувачів. Підготовку фахівців з міжнародної журналістики, зокрема, передбачають ОК «Іноземна мова», «Дипломатичний протокол та етикет», «Друга іноземна мова та практика перекладу», «Релігієзнавство», «Міжнародні відносини та зовнішня політика», «Країнознавство та історія дипломатії» та інші. Проте, на думку ЕГ, потрібно розробити нові навчальні курси, які б логічно завершували поставлену мету, а саме формували практичні вміння і навички із написання журналістських матеріалів на міжнародну тематику. Зміст ОП не повною мірою відповідає визначеній для неї предметній сфері.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст ОП, навчального плану, зустрічі із здобувачами засвідчують, що структура програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачам надається право вибору дисциплін обсягом 60 кредитів ЄКТС (що становить 25% від загального обсягу) та відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Вибіркові дисципліни ОПП передбачають поглиблення програмних компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних і фахових). Індивідуальна освітня траєкторія у ЗВО також забезпечується можливістю вибору дисциплін з інших ОПП. Здобувачі підтвердили, що ознайомлені з процедурою вибору дисциплін. Вибір дисциплін в університеті здійснюється із каталогу курсів (<http://surl.li/lfde>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про проведення практики студентів, затвердженим наказом №828 від 21. 12. 18. (<http://surl.li/atspe>). Для бакалаврів визначаються різні види практик, зокрема: навчальна, виробнича тощо. ОП «Міжнародна журналістика» передбачено три види практики: навчальну (4 сем.), виробничу (7 – за галузями та 8 сем- за тематичною спеціалізацією) та переддипломну (8 сем.). Відповідно до програм практик, опубліковані матеріали здобувачі збирають у власні портфоліо. Під час зустрічі здобувачі вищої освіти повідомили, що вони мають можливість самостійно обирати місце практики. У програмах практик визначено види робіт і завдання, які повинні виконати здобувачі освіти, вимоги до оформлення і змісту звіту про проходження практики та особливості його оцінювання (<http://surl.li/fmsfj>). Практична підготовка здобувачів освіти також передбачена РНП із таких дисциплін: «Журналістські жанри», «Радіовиробництво», «Телевиробництво», «Інтернет-журналістика» та інш., де запланована робота над творчими проектами, виконання професійно-орієнтованих завдань. Здобувачі під час зустрічей висловили зацікавлення власне практичним компонентом ОП який є надзвичайно корисним і необхідним для їх подальшого професійного становлення та зростання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Обов'язкові та вибіркові компоненти ОП дають можливість здобувачу вищої освіти набути соціальних навичок (soft skills). Журналіст-міжнародник насамперед має демонструвати високий рівень комунікативних навичок, критичного мислення, толерантності, тайм-менеджменту, стресостійкості, здатності працювати в кризових умовах, тому більшість ОК спрямовані на їх вдосконалення. Соціальні навички здобувачі отримують не лише на заняттях і під час проходження практики, а й під час лекцій професорів-візитерів (лекції професора О. Синовець Сілезький університет технологій Польща, 27 жовтня 2022р., професора П. Слевіна у рамках програми “Media Community Voices for Growing Young Journalism”, 14 листопада 2022р.), у наукових конференціях (I Всеукраїнська студентська науково-практична конференція “Сучасна наука: коунікативні аспекти ХХІ століття” (11 листопада 2021р.), I студентська науково-практична конференція з міжнародною участю “Світ журналістики в епоху глобальних змін” (8 грудня 2021р.) та інші).

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН. Тижневе аудиторне навантаження здобувача вищої освіти першого (бакалаврського) рівня в університеті становить від 18 до 29 годин. Час для самостійної роботи регламентується робочим навчальним планом і становить від 50 до 60% загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти за конкретною навчальною дисципліною визначається її програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти за ОП «Міжнародна журналістика» в Університеті Грінченка не здійснюється. Однак кафедрою міжнародної журналістики ведеться робота згідно з визначеними напрямками розвитку дуальної освіти зі спеціальності. Підґрунтям для дуальної освіти є майстер-класи, творчі зустрічі, круглі столи творчих працівників медіа для студентів ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура ОП відповідає вимогам законодавства щодо обсягів навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Обсяг ОП дозволяє досягнути цілей та ПРН, здобути практичну підготовку для професійної діяльності. Кожен ПРН охоплений змістом програми. Експертна група відзначає зусилля керівництва ЗВО і кафедри, спрямовані на впровадження дуальної освіти на ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Не завжди прослідковується логічна збалансованість змістового наповнення ОК. Враховуючи, що програма має спрямованість на підготовку фахівців для професійної діяльності у медіаструктурах, орієнтованих на відображення міжнародної тематики, експертна група рекомендує гаранту ОП до кінця 2022 / 23 н. р. ввести ОК, які б формували практичні вміння і навички із написання журналістських матеріалів за цією тематикою. ЕГ також рекомендує гарантові програми та завідувачеві випускової кафедри під час формування робочих навчальних планів на 2023 / 24 н. р. відрегулювати послідовність вивчення ОК, уникаючи дубляжу інформації.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про повну відповідність ОПП «Міжнародна журналістика» за підкритеріями 2.1. та 2.8.: адже обсяг освітньої програми (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства, відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН; 2.4 та 2.6.: бо ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям; 2.5.: тому що ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти; відповідність у значному обсязі підкритеріїв 2.2.: бо чіткість структури ОПП забезпечується обов'язковими та вибірковими компонентами; та часткова відповідність підкритерію 2.3. Аналіз змісту ОПП дав змогу констатувати відсутність ОК, які б передбачали формування знань із розуміння особливостей роботи журналістів в умовах війни, зокрема безпеки професійної діяльності, т а умінь

створювати журналістські матеріали міжнародної тематики для різних типів медіа. З метою забезпечення логічної збалансованості ОПП потребує удосконалення порядку вивчення ОК задля недопущення дублювання окремих тем при вивченні дисциплін. На думку ЕГ, ці зауваження можуть бути усунені до кінця 2022 / 23 н. р. Саме тому ЕГ дійшла висновку про рівень В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за спеціальністю 061 «Журналістика» (освітня програма «Міжнародна журналістика») до Київського університету імені Бориса Грінченка в 2022 році розміщено на офіційному сайті університету в розділі Вступникам (<https://tinyurl.com/yrt3zd8b>), де подано інформацію про освітню програму, навчальний план. Доступ до них є з веб-ресурсів факультету журналістики, випускової кафедри міжнародної журналістики. Правила є чіткими та зрозумілими, вони не містять дискримінаційних положень. Зважаючи на обставини воєнного часу, Міністерством освіти і науки України наразі ще не затверджено Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році. Тому університетами також не сформовано своїх Правил прийому.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір для вступу на навчання за ОПП «Міжнародна журналістика» проводиться відповідно до «Правил прийому на навчання...» (<https://tinyurl.com/yrt3zd8b>), які розробляються, затверджуються та оприлюднюються у встановленому порядку. Приймальна комісія вирішує усі питання, пов'язані з прийомом до університету. Для вступників на ОПП Міжнародна журналістика встановлено перелік конкурсних предметів, для кожного з яких визначена мінімальна кількість балів для допуску до участі в конкурсі. Конкурсний відбір при вступі на I курс здійснюється на базі повної загальної середньої освіти за результатами ЗНО з української мови та літератури, історії України, іноземної мови або математики, враховується також середній бал документа про освіту. У 2022 році конкурсний відбір на I курс проводиться на основі конкурсного балу (розгляду мотиваційних листів) за результатами балів національного мультипредметного тесту з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України (третій предмет); або балів ЗНО 2019-2021 років з трьох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, як українських, так і зарубіжних, зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/XUcZQSW>) та Положенні про порядок перезарахування навчальних дисциплін (модулів) та визначення академічної різниці (<https://cutt.ly/TzUJpr6>). Розроблені та затверджені нормативні документи визначають чіткі й зрозумілі правила визнання таких результатів. Вони розміщені на сайті університету, що забезпечує їх доступність для учасників освітнього процесу. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинно ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих ОП університету. На ОПП Міжнародна журналістика є приклади визнання результатів навчання, отриманих здобувачами у закордонних ЗВО. Так, Дзюбі М., яка перебуває на навчанні за програмою академічної мобільності у Вільнюському університеті (Литва), перезараховано курс «Масова інформація та комунікація», Ерошкіній Є., навчається за програмою академічної мобільності в Единбурзькому університеті (Велика Британія), перезараховано кредити дисциплін «Соціологія та психологія управління медіа: Медіаменеджмент та медіамаркетинг», «Майстерні спічрайтингу та копірайтингу» (дисципліна за вибором), «Суспільно-політичні студії: Стратегії розвитку науки», «Філософські студії».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На засіданні випускової кафедри (протокол № 2 від 3 жовтня 2022 року) затверджена процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Документ доступний для всіх учасників освітнього процесу – розміщений у вільному доступі на сайті кафедри у вкладці Неформальна освіта. У ньому чітко прописаний

алгоритм дій. Це питання також регулюється Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами Київського університету імені Бориса Грінченка (<https://cutt.ly/dkwPEpW>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kC2Rt7Q>). У межах частини дисциплін вільного вибору здобувачам можуть зараховуватися кредити та результати навчання, які вони здобули під час занять на відкритих навчальних онлайн курсах (МООС, зокрема Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy) з отриманням відповідних сертифікатів. Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання приймається випусковою кафедрою. На підставі документальної бази на засіданні кафедри міжнародної журналістики (протокол № 5 від 17.12.2022 р.) визнані такі результати навчання, отримані у неформальній освіті: курс «Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа» зараховано як модуль дисципліни «Проблематика ЗМІ» здобувачці Сергієнко А., курс із журналістських розслідувань у сфері екології зараховано як модуль дисципліни «Проблематика ЗМІ» Шинкаренко М., курс «Як читати складні модерністські та постмодерністські твори» зараховано як модуль із дисципліни «Літературний стиль» Шелюх А. Виникає запитання щодо правомірності зарахування курсу «Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа» як модуля дисципліни «Проблематика ЗМІ». Під час зустрічі 2 чітко це питання не було роз'яснено.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на ОПП «Міжнародна журналістика» чіткі та зрозумілі для вступників, не містять дискримінаційних позицій. Доступ до них є з веб-ресурсів університету, факультету журналістики, випускової кафедри міжнародної журналістики. Визначені та оприлюднені процедура й умови визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності, а також результатів неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, затверджена Протоколом засідання випускової кафедри, що не може вважатися документом, який регламентує навчальний процес у ЗВО. Нечітка процедура визначення дисциплін, та/або тем, та/або модулів, за якими можуть зараховуватися кредити, здобуті в неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма відповідає характеристикам за підкритеріями 3.1–3.4: правила прийому чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень; створено комплексну документальну базу щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО; розроблена й документально зафіксована процедура та умови визнання результатів неформальної освіти. Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, базуючись на аналізі документів, оприлюднених на сайті ЗВО, спираючись на відповіді, отримані під час проведених зустрічей з представниками ЗВО, звертаючи увагу на слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Міжнародна журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 3 із незначними зауваженнями.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчальний процес у Київському університеті імені Бориса Грінченка регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>), Положенням про проведення практики студентів (<https://cutt.ly/AUcCiG3>). У ЗВО існує постійна практика визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання. Здобувачі підтвердили можливість вільного формування індивідуальної освітньої траєкторії через поєднання самостійної й аудиторної роботи, навчання у зручний час завдяки платформі moodle, вільно обирати теми курсових, кваліфікаційних робіт, бази практик. Підтримка освітнього процесу здійснюється на платформі Moodle (<https://tinyurl.com/2p9fc9m2>), до якої кожен здобувач на початку навчання отримує

персональний логін і пароль. Для доступу до ресурсів університету кожному здобувачеві створюється корпоративна пошта, яка забезпечує комунікацію з викладачами, адміністрацією. Освітній процес ґрунтується на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу. Студентоцентрованість ОПП передбачає вибір дисциплін, різноманітні методи подачі матеріалу, реагування на пропозиції здобувачів. Освітні компоненти ОПП відповідають принципам академічної свободи, яка забезпечується можливостями вільного вибору частини ОК, участю у наукових заходах (<https://tinyurl.com/bdzht868>); програмах академічної мобільності (<https://tinyurl.com/yc23jx88>); долученням до роботи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://tinyurl.com/4r9czx5d>). Відповідно до принципів акад. свободи з метою врахування інтересів здобувачів розширено форми і методи навчання. Під час зустрічі НПП зазначили, що на заняттях застосовують інтерактивні методи навчання (проблемно-пошуковий, кейс-метод, мозковий штурм тощо). Моніторинг задоволення здобувачів якістю надання освітніх послуг безпосередньо відбувався під час опитування щодо дотримання академічної доброчесності, електронного листування, повідомлень в чатах ЕНК, оцінювання якості викладання («Викладач очима студентів»). У той же час освітньо-професійна програма «Міжнародна журналістика» в останнє змінювалася у 2020 році. За два роки в міжнародній журналістській практиці відбулося багато змін. Такий підхід до оновлення ОПП дає підстави сумніватися, що програмні результати навчання відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування здобувачів освіти, як було ними підтверджено під час зустрічі, щодо змісту та програмних результатів навчання відбувається на першому занятті за всіма ОК. Також на сайті кафедри міжнародної журналістики є Сторінка гаранта, розділ Навчально-методична робота, де розміщені ОПП Міжнародна журналістика, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін. Також про мету ОК, вимоги, форми контролю, оцінювання, розподіл балів інформує викладач. У межах комплексної дисципліни «Університетські студії» здобувачі 1 курсу вивчають організацію навчальної, самостійної і виховної роботи в університеті. Окремим блоком подається інформація про академічну доброчесність, що під час зустрічі підтвердили здобувачі та представники студентського самоврядування. Це дозволяє здобувачам відразу включитися в освітній процес. На сайті кафедри міжнародної журналістики також розміщені Положення про проведення практики студентів, графік, робочі програми практик, де зазначені вимоги та критерії оцінювання. Про форми роботи, звітність проходження практики здобувачів ОПП інформує керівник до її початку. Порядок і критерії оцінювання регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті» (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>), «Методичними рекомендаціями з розроблення робочих програм навчальних дисциплін» (<https://tinyurl.com/kubg-rpn-rul>) та наказом №38 від 16.02.2009 «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (<https://tinyurl.com/2p9er4uk>). Згідно з опитуванням, проведеним у навчальному закладі, 80 % здобувачів 1 курсу вважають, що вся необхідна інформація надається оперативно (<https://tinyurl.com/yemkndmc>), серед здобувачів 2, 3 років навчання так вважають 54,3 % (<https://tinyurl.com/2s4dsjsp>), серед здобувачів 4 курсу – 88,8 % (<https://tinyurl.com/2p9yk8k8>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Викладачі кафедри міжнародної журналістики здійснюють власні наукові дослідження у межах факультетської теми «Медіазнавчі студії в науковому та освітньому дискурсах» (державний реєстраційний номер 0120U000064, 2019-2024 рр.) колективно за різними напрямками (В. Терещук, Н. Зражевська, О. Семенюк, О. Бикова, М. Карась, А. Досенко). Під час зустрічі проректорка з наукової роботи Н. Віннікова повідомила, що в університеті дозволено виконувати індивідуальні дослідження (О. Росінська) з обов'язковим обговоренням на засіданні кафедри проміжних результатів. Залучаються до наукової діяльності і здобувачі. Зокрема шляхом участі в українських і міжнародних конференціях, семінарах, круглих столах. Поєднання інтересів керівника й здобувача у виконанні дослідницьких завдань відбувається і під час виробничої практики (керівники баз практик доручають роботу, пов'язану з дослідженням специфіки діяльності ЗМІ, продуктів медіавиробництва). 8 грудня 2022 року на кафедрі відбулася перша студентська науково-практична конференція «Світова журналістика в епоху глобальних змін». Здобувачі ОПП також беруть участь у різноманітних конкурсах: Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт (I тур), Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика (III етап, міський). У той же час констатуємо, що за освітньою програмою відсутня практика залучення студентів до наукової роботи з оплатою праці. Також тематика доповідей і статей, із якими виступали студенти на конференціях, частково пов'язана з проблемою міжнародної журналістики.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП, які працюють на ОПП, беруть участь у наукових конференціях в інших ЗВО, підвищують кваліфікацію за рахунок участі у заходах неформальної освіти (засвідчено сертифікатами), які проводять досвідчені журналісти,

видавці, комунікаційники. Аналіз РПНД дає підстави говорити, що рекомендована література до курсів містить приклади на посилення досліджень самих викладачів – А. Досенко, Н. Зражевська. У той же час не відбиває результатів найактуальніших наукових досліджень у царині міжнародної журналістики, досягнутих у ЗВО України та світу. На тренінгах, майстер-класах, семінарах НПП опановують передові освітні технології і журналістську практику. Так, доц. А. Досенко, маючи досвід роботи у воркшопі з мобільної журналістики за участі австралійського журналіста І. Бурума (<https://tinyurl.com/5rkabs5k>), упроваджує новітні інформаційні технології в межах дисципліни «Інтернет-журналістика». На оновлення ОПП також впливає участь НПП у різноманітних сертифікованих семінарах. Також Факультет журналістики має власний науковий журнал «Інтегровані комунікації», де публікують свої дослідження викладачі кафедри міжнародної журналістики. Однак тут знову доводиться констатувати, що ОПП востаннє оновлювалась у 2020 році, відповідно наукові досягнення періоду пандемії та війни не відображені.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Організаційний та інформаційний супровід інтернаціоналізації освіти здійснює НДЛ інтернаціоналізації вищої освіти (<http://ivo.kubg.edu.ua/>). Під час відкритої зустрічі викладачка кафедри О. Гондюл повідомила, що у січні-лютому 2023 року здобувачами реалізовувався міжнародний освітній англійськомовний проєкт «Unicorn Media Camp: як розвивати персональний бренд студентам-журналістам» для українських студентів, які навчаються в Україні та за кордоном на журналістських спеціальностях. Спеціально для проєкту створена симуляційна кейс-гра, мета якої навчити молодь вирішувати глобальні проблеми людства через медіа- та комунікаційні інструменти. Також викладачами кафедри подані грантові заявки на міжнародні проєкти, а саме на колективний проєкт «Центр досконалості Жана Моне «Медіаосвіта без кордонів: європейські студії» (2022-2025, програма Erasmus+). На факультеті діє практика запрошення гостьових професорів закордонних ЗВО. НПП та здобувачі мають вільний доступ до баз даних Scopus, WoS, світових електронних бібліотек та ін. (<http://surl.li/ertuu>). Для здобувачів ОПП діють програми академічної мобільності. У 2021-2022 н.р. завершили навчання за міжнародними програмами академічної мобільності й мають відповідні сертифікати 12 студентів: Т. Дубовик, Є. Литвиненко, К. Доломанжи, В. Берендєєв, ін. (Латвійський університет, Латвія). За програмою «Еразмус+» (КА2 131) у Брюссельську школу журналістики та комунікацій на весняний семестр 2023 р. пройшла відбір Д. Гладких. НПП кафедри міжнародної журналістики в межах ОПП здійснюють закордонне навчання/стажування: О. Гондюл (Латвійський ун-т), О. Росінська (Гданський ун-т), О. Бикова (Вища школа менеджменту інформаційних систем, Латвія), О. Семенюк (У-т ім. Масарика, Чехія). У 2023 році одинадцять НПП факультету журналістики стали членами Європейської асоціації комунікативних досліджень та освіти (ECREA).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми й методи навчання орієнтовані на здобуття практичних навичок. У ЗВО існує постійна практика визначення рівня задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання. Освітні компоненти ОП відповідають принципам академічної свободи. Здобувачам своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Реалізація міжнародного освітнього англійськомовного проєкту «Unicorn Media Camp: як розвивати персональний бренд студентам-журналістам» для українських студентів, які навчаються в Україні та за кордоном на журналістських спеціальностях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не відбувається постійне оновлення змісту ОПП на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері журналістики та особливо міжнародної. Загалом освітньо-професійна програма «Міжнародна журналістика» востаннє змінювалась у 2020 році. Рекомендовано гарантові програми та завідувачеві випускової кафедри до кінця 2022/2023 навчального року оновити ОПП та запровадити практику постійного перегляду засадничих принципів ОПП. Звернути увагу на актуалізацію літератури в РПНД. Рекомендовано звернути увагу завідувача кафедри на залучення викладачів і здобувачів до виконання реальних наукових проєктів, що фінансуються Міністерством освіти і науки України, Національним фондом досліджень України, міжнародними донорами та грантодавцями.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма відповідає характеристикам за підкритеріями 4.1-4.5: форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання; освітній процес ґрунтується на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Експертна група, на підставі аналізу системи навчання та викладання на ОПП «Міжнародна журналістика», враховуючи сильні та слабкі сторони констатує, що діяльність за програмою в цілому відповідає визначеному критерію. Враховуючи динамічний розвиток галузі, оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері журналістики повинно бути постійно у центрі уваги гаранта ОПП та НПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються чинними внутрішньоуніверситетськими документами, у яких зафіксовані норми і правила, що дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для кожного освітнього компоненту: «Положення про організацію освітнього процесу в Університеті» (п. 9.3.4) (<https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>), «Методичні рекомендації з розроблення робочих програм навчальних дисциплін» (затвержені та введені в дію наказом від 25.05.2018 №359) (<https://tinyurl.com/kubg-rpn-rul>) та наказом №38 від 16.02.2009 «Про введення в дію уніфікованої Системи оцінювання навчальних досягнень студентів Університету» (<https://tinyurl.com/2p9er4uk>). Оцінювання здійснюється за кредитно-модульною системою (0–100 балів, ЕКТС), з яких не менше 40 % (40 балів) відведено на поточний контроль. На підсумкове оцінювання за ОК, де форма контролю екзамен, відводиться 60 % усіх балів за ОК (60 балів). На ОПП використовуються такі види контролю: вхідний, проміжний та підсумковий. У разі потреби вхідний проводиться на початку вивчення навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів до її засвоєння. Проміжний контроль проводиться упродовж семестру по закінченню кожного змістового модуля, покликаний перевіряти опанування здобувачами його змісту. У той же час варто звернути увагу, що розподіл балів за деякими РПНД не збігається із визначеними балами в «Системі оцінювання навчальних програм», затвердженій наказом ректора 16.02.2018 р. Підсумковий контроль включає семестровий контроль: заліки, іспити (тестування або захисти проєктів, перевірка звіту та матеріалів практики) й атестацію (підготовка та захист кваліфікаційного бакалаврського проєкту). Перелік теми та керівників випускових робіт розміщено на сайті кафедри. Обов'язково проводяться поточні й екзаменаційні консультації. В умовах воєнного стану іспити проводяться у дистанційній формі з використанням платформи Moodle (<https://elearning.kubg.edu.ua/>) для письмового виконання тестових завдань та Google Meet. Згідно з опитуванням здобувачів ОПП більшість вважає систему оцінювання достатньо прозорою.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем галузі знань 06 Журналістика затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 20.06.2019 р. № 864. Формою атестації здобувачів ОПП є виконання та захист кваліфікаційних бакалаврських робіт. Порядок підготовки та захисту кваліфікаційних робіт прописані у Методичних рекомендаціях до підготовки кваліфікаційних бакалаврських робіт для здобувачів ОПП Міжнародна журналістика. Готову бакалаврську роботу перевіряють на наявність запозичень за допомогою програми Strike Plagiarism. На сайті кафедри розміщена інструкція щодо організації перевірки курсових, бакалаврських та магістерських робіт на наявність текстових збігів через спеціалізований програмний засіб Strike Plagiarism.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів за ОПП Міжнародна журналістика регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/kubg-edu-proc>). Доступність форм контрольних заходів і критеріїв їх оцінювання для здобувачів досягається відображенням в РПНД, які розміщені на сторінці кафедри міжнародної журналістики (<https://tinyurl.com/227uuw4a>). Під час зустрічі зі здобувачами встановлено, що правила проведення контрольних заходів є для них доступними та зрозумілими. Порядок ліквідації академічної заборгованості врегулюється спеціальним Положенням (п.9.4 <https://tinyurl.com/kubg-ed-pro>). У разі

незадовільної оцінки здобувач має право двічі перескладати підсумковий контроль (екзамени, заліки): вперше викладачеві, вдруге – спеціально створеній комісії професіоналів із числа НПП кафедри. Третій раз перескладати залік чи екзамени не дозволено. Якщо здобувач вважає, що викладач на іспиті був необ'єктивний і в результаті у нього занижена оцінка, у день оголошення оцінки він може подати в навчальний відділ (Студентський офіс) апеляцію на ім'я декана факультету. За розпорядженням декана створюється комісія у складі екзаменатора, який приймав іспит, іншого викладача відповідного профіля, завідувача кафедри, заступника декана з науково-методичної та навчальної роботи. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Порядок оскарження процедури і результатів проведення контрольних заходів регулює п.9.3.4.3 Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка (<https://tinyurl.com/kubg-ed-rgo>). Для проведення публічного захисту бакалаврської роботи створюється комісія, відповідно до Положення університету про порядок створення та організацію роботи ЕК (<https://cutt.ly/UUc86cX>). Під час зустрічі студенти зазначили, що вони поінформовані про можливість подання апеляції, але конфлікту інтересів чи незгоди з оцінкою (формою проведення контрольного заходу) на освітній програмі не фіксувалося. Будь-які питання чи суперечливі ситуації здобувачі вищої освіти вирішували у день проведення контрольного заходу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У Київському університеті імені Бориса Грінченка до фундаментальних основ діяльності належить нетерпимість щодо будь-яких проявів академічної недоброчесності. Це підтверджується низкою документів. У ЗВО визначено чітку й зрозумілу процедуру дотримання академічної доброчесності (АД): Положення про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/kubg-edu-proc>); Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету (<https://cutt.ly/mUvq3tW>); Декларації про академічну доброчесність суб'єктів освітнього процесу: науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника, а також здобувача вищої освіти (здобувача, аспіранта, докторанта) (<https://cutt.ly/fUvqVyM>); наказ про затвердження складу Комісії з академічної доброчесності (<https://cutt.ly/DUvwwеZ>). Усі вони є у вільному доступі. Викладачі кафедри (Н. Зражевська, О. Бикова) пройшли онлайн-курс для викладачів «Академічна доброчесність», що сприяло посиленню культури АД (<https://tinyurl.com/2p82s463>). Так, відповідальність здобувачів передбачає: повторне проходження оцінювання; відрахування; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих ЗВО пільг із оплати за навчання. Відповідальність НПП: відмова / позбавлення наукового ступеня, вченого звання, педагогічного звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Під час зустрічі студенти розповіли, що їм відома інформація про АД із першого курсу: проводяться кураторські години, під час яких відбувається підписання Декларації (<https://cutt.ly/K3RvBkX>); питання АД розглядаються на 1 курсі в контексті дисципліни «Університетські студії». У структурі Наукового товариства університету діє Школа академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/уkссx9z3>), яка має на меті популяризувати ідеї, норми та цінності АД серед здобувачів вищої освіти, аспірантів, докторантів. Відповідні заходи проводилися і на Факультеті журналістики (<https://tinyurl.com/msyJ9vvv>). Студентське Radio BG поширило радіоматеріали щодо АД (<https://tinyurl.com/2p8w833d>). Випадків порушень академічної доброчесності на ОПП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та форми їх проведення регулюються кількома документами та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу. Студенти можуть ознайомитися з критеріями оцінювання та формами проведення контрольних заходів, переглянувши робочу програму навчальної дисципліни. За місяць до проведення семестрового контролю на сайті факультету розміщуються програми іспитів із переліком питань, описом форми проведення та критеріїв оцінювання. Також із формами й критеріями оцінювання студентів ознайомлюють на першому занятті з дисципліни. Забезпеченню академічної доброчесності сприяють відповідні положення ЗВО та низка постійних академічних і просвітницьких заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Звертає увагу той факт, що розподіл балів за деякими РПНД не збігається із визначеними балами в «Системі оцінювання навчальних програм», затвердженої наказом ректора 16.02.2018 р. У той же час недоліків у контексті дотримання та популяризації політики академічної доброчесності серед здобувачів та науково-педагогічного персоналу університету не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Міжнародна журналістика» та діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації освітньої програми задіяні НПП усіх чотирьох кафедр факультету журналістики. Відповідальною за реалізацію ОП є кафедра міжнародної журналістики, яка створена у вересні 2022 р. ЕГ розглянула інформацію про кожного НПП з сайту кафедри (<https://cutt.ly/K83gQIG>). Це дає підстави засвідчити, що НПП мають достатню академічну та професійну кваліфікацію для викладання на цій ОП. Дисципліни, які вони викладають, відповідають їх кваліфікації, науковим та професійним інтересам. Серед штатних НПП на кафедрі міжнародної журналістики працюють доктор наук із соціальних комунікацій, член НСЖУ (Н.І. Зражевська), доктор філологічних наук (О.А. Семенюк), доктор політичних наук (В.І. Терещук, завідувач кафедри), 2 кандидати наук із соціальних комунікацій (О.М. Бикова, А.К. Досенко), кандидат філологічних наук за спец. «Журналістика» (М.А. Карась), кандидат філологічних наук за спец. «Теорія літератури» (О.А. Росінська), викладачка, член НСЖУ, здобувачка PhD програми зі спеціальності «Журналістика» О.Д. Гондюл. Дисципліни, що викладають НПП, відповідають їх науковим інтересам. Зокрема: проф. Н.І. Зражевська викладає ОК «Жанри та стилі медіа-тексту (Літературний стиль)», зав. кафедрою В.І. Терещук – ОК «Сучасні інформаційні технології в медіа: міжнародні ресурси», «Соціально-економічні аспекти міжнародної журналістики», доц. О.М. Бикова – ОК «Агенційна журналістика», «Пресова журналістика», доц. О.А. Росінська – ОК «Проблематика ЗМІ», викладачка О.Д. Гондюл – ОК «Масова комунікація та інформація. Світові медіасистеми» (<https://cutt.ly/a84iNXA>). На зустрічі ЕГ зі здобувачами К. Кіщук, Т. Дубовик, А. Стаднік відзначали професійність НПП та практикоорієнтованість навчання за ОП. Академічна й професійна кваліфікація НПП на ОП дає можливість забезпечити досягнення визначених програмою цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У звіті самооцінювання зазначено, що рівень професіоналізму НПП є головним критерієм проходження ними конкурсного відбору. Це підтвердили гарант ОП О. М. Бикова під час зустрічі №2 та помічник ректора з правових та кадрових питань, уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Ю. О. Даценко під час зустрічі №6. ЕГ також розглянула представлене на офіційному сайті вищу Положення про конкурс на заміщення вакантних посад НПП (<https://tinyurl.com/5fjct7mp>) від 2020 року, де подаються прозорі вимоги до претендентів щодо тієї чи іншої посади НПП. Процедури конкурсного відбору викладачів, відповідно до зазначеного «Положення...», забезпечують рівні умови для всіх претендентів на посади, об'єктивність і прозорість їх обрання. Цим документом регламентується порядок подання заяви кандидатами на заміщення вакантних посад, оприлюднення інформації на сайті університету про дату, час та місце проведення засідання кафедри, де обговорюватимуться кандидатури претендентів, а також порядок голосування. Остаточне обрання НПП на посади відбувається після голосування на засіданні вченої ради факультету.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі із представниками роботодавців, зокрема Оксаною Носковою (заступником генерального директора Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ», заслуженою журналісткою України), Ліною Куц (першою секретаркою Національної спілки журналістів України, членом Комісії з журналістської етики, членом експертної групи Європейської федерації журналістів з гендерних питань та різноманітності в медіа), Катериною Барановою (керівницею управління інформаційного забезпечення та доступу до публічної інформації апарату КМДА) було підтверджено інформацію щодо їхньої обізнаності з освітнім процесом на ОП «Міжнародна журналістика», участі в онлайн, офлайн конференціях, практичних заняттях, круглих столах, майстер-класах, а також щодо їхньої участі шляхом надання можливості проведення практик на базі цих підприємств. Л. Куц розповіла, що наприкінці 2021 р. частина здобувачів ОП «Міжнародна журналістика» разом із НПП активно долучились до онлайн курсу «У фокусі Крим», що його проводила НСЖУ. На 11 вебінарах пропонували зустрічі із журналістами-міжнародниками, вивчали особливості подання інформації про Крим для світових ЗМІ. К. Баранова сказала, що співпраця зі студентами-міжнародниками із Університету Грінченка активно відбувається під час

практик. Для роботи в управлінні інформаційного забезпечення та доступу до публічної інформації апарату КМДА необхідні фахівці, які можуть підготувати інформацію на численні запити від журналістів зарубіжних медіа. З цим успішно впораються ті, хто вивчає міжнародні інформаційні ресурси. Саме цьому вчать журналістів-міжнародників на факультеті журналістики, а в КМДА студенти мають можливість сформувати відповідні уміння на практиці. Проведення практики здобувачів на базі медіаструктур регулюється відповідними угодами вишу із цими ЗМІ. Однак на сайті факультету ці угоди не виставляються. У листопаді 2022 – січні 2023 рр. роботодавці та представники баз практик брали участь в опитуванні на предмет готовності підготовки здобувачів ОП «Міжнародна журналістика» до виконання професійних обов'язків (<https://cutt.ly/P82z75W>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Викладачів-сумісників на кафедрі міжнародної журналістики немає, однак для проведення майстер-класів залучалися зокрема такі практики, експерти галузі: австралійський журналіст Іво Бурум навчав знімати, монтувати та публікувати відеоісторії з використанням смартфона (захід був організований НСЖУ та мережею Центрив журналістської солідарності) – <https://cutt.ly/b82ch9R>; професор школи журналістики із США П. Слевін 14 листопада 2022 р. у рамках проєкту «Media Community Voices for Growing Young Journalism» провів лекцію «Сторітелінг: мистецтво створення яскравих історій – <https://cutt.ly/p89mqmD>; професорка кафедри прикладних соціологічних наук Сілезького університету технологій (Польща) виступила перед здобувачами ОП «Міжнародна журналістика» з лекцією «Вступ до міжкультурної комунікації» - <https://cutt.ly/889maPo>. Значна частина НПП факультету та співробітників навчальних лабораторій мають досвід практичної діяльності у сфері журналістики. Це підтвердили В. Козак (зустріч №2), В.К. Ясиновський та Н.М. Зінченко під час огляду матеріально-технічної бази. Проф. кафедри журналістики та нових медіа О.А. Мітчук під час зустрічі №2 розповіла, що в рамках співпраці факультету із Європейською Асоціацією підготовки журналістів здобувачів ОП «Міжнародна журналістика» залучають до участі у круглих столах, майстер-класах, що їх проводить ця поважна організація. Факти залучення практиків до організації освітнього процесу також підтвердили здобувачі на зустрічі №3.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На сайті ЗВО розміщено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету (<https://tinyurl.com/4uw94mh4>). ЗВО сприяє участі викладачів у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових і науково-методичних конференціях, семінарах, тренінгах та інших заходах, на яких здійснюється обмін науковою і науково-педагогічною інформацією, знайомство з досвідом реалізації близьких за своїм спрямуванням ОП. У ЗВО створено ННЦ розвитку персоналу та лідерства, який розробляє систему навчання та розвитку персоналу, оцінює потреби в підвищенні кваліфікації персоналу, розробляє індивідуальні плани розвитку для працівників, забезпечує навчання, підвищення кваліфікації персоналу за допомогою реалізації навчальних модулів, залучення високопрофесійних фахівців для проведення навчання, тренінгів, а також здійснює моніторинг рівня задоволеності та лояльності співробітників вишу (<https://tinyurl.com/y8yvdba8>). Відповідно до п.3.6. Положення..., вибір працівником навчальних модулів програми підвищення кваліфікації відбувається з урахуванням результатів комплексної діагностики особистісно-професійного потенціалу працівника, яка проводиться НМЦ культури лідерства. Відповідно до отриманих рекомендацій працівник вибудовує власну траєкторію професійного зростання, визначає терміни проходження навчання. У свою чергу, п. 3.9. Підвищення кваліфікації може відбуватися у різних організаційних формах: навчання за Програмою підвищення кваліфікації, встановленою Університетом; – проходження курсів за фахом або вибір навчального модуля, який не входить до освітніх програм, розроблених в Університеті, інших установах та закладах, що мають право надавати відповідні освітні послуги; – навчання в аспірантурі (докторантурі); – захист дисертацій на здобуття наукових ступенів доктор філософії або доктор наук; – стажування (навчання) за кордоном. Під час організаційної зустрічі гарант ОП О.М. Бикова підтвердила, що НПП кафедри міжнародної журналістики схвалюють такий підхід університету до підвищення кваліфікації.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. З метою активізації професійної діяльності НПП в університеті затверджено Положення про рейтингування (<https://tinyurl.com/m632rzmn>), основними завданнями якого є таке: розвиток наукового потенціалу викладачів, мотивація їх до ефективної і результативної праці, підвищення якості надання освітніх послуг і т.п. Результати рейтингування враховуються при підписанні контракту. Відповідно до рейтингу визначаються переможці конкурсу «Лідер року» за номінаціями з-поміж науково-педагогічних працівників, а також з-поміж кафедр та факультетів За підсумками щорічного рейтингового оцінювання «Лідер року» у 2022 році кафедра міжнародної журналістики посіла 17 місце серед 53 (<https://eportfolio.kubg.edu.ua/rating-subdepartments/2022>). Під час зустрічі №2 проф. кафедри журналістики та нових медіа О.А. Мітчук підтвердила, що результати рейтингу використовуються для матеріального та морального заохочення працівників, зокрема оголошення подяки, нагородження грамотою, медаллю Бориса Грінченка. Також вона сказала, що в університеті діє Положення про преміювання працівників (<https://cutt.ly/YUvhbRz>), а також Порядок преміювання працівників за

публікації у Scopus та WoS (<https://cutt.ly/oUvhPAu>, <https://cutt.ly/ZUvho09>). Викладачі факультету, зокрема сама Ольга Андріївна, а також О.М. Бикова, А.К. Досенко, О.А. Росінська були премійовані за такого типу публікації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Освітня програма відповідає характеристикам за підкритеріями 6.1–6.6: усі НПП мають освіту/науковий ступінь за спеціальністю «Журналістика» або є професійними журналістами/роботодавцями, членами НСЖУ; дисципліни, що викладаються НПП, відповідають їх освіті, кваліфікації та науковим інтересам; викладачі активно беруть участь у тренінгах, медіазаходах, науково-педагогічних стажуваннях; заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку НПП шляхом комплексної діагностики їх особистісно-професійного потенціалу, стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом морального та матеріального заохочення; до організації та реалізації освітнього процесу на ОП залучають роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі, зокрема й зарубіжних у рамках співпраці факультету із Європейською Асоціацією підготовки журналістів. Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, базуючись на аналізі документів, оприлюднених на сайті ЗВО, спираючись на відповіді, отримані під час проведених зустрічей з представниками ЗВО, звертаючи увагу на слабкі сторони, експертна група дійшла висновку, що ОП «Міжнародна журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 6 із незначними зауваженнями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На сайті факультету не оприлюднено договори з базами практик. ЕГ рекомендує оприлюднювати угоди із базами практик. ЕГ рекомендує також проходити стажування науково-педагогічним працівникам не лише у міжнародних та українських ЗВО, а й у мас-медіа.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Виявлені недоліки можуть бути швидко усунені ЗВО. Враховуючи узгодженість більшості підкритеріїв, ОП відповідає критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази проводила гарант ОП разом із О.Буйницькою, зав. науково-досл. лабораторії цифровізації освіти, М.Ангеловою, зав. науково-виробн. майстерні тележурналістики, В.Ясиновським, зав. навчально-виробн. майстерні «Грінченко-інформ», Н. Зінченко, зав. навч. лабораторії радіомовлення та К.Василенко, помічником декана факультету з інформаційно-комунікаційних технологій. ЕГ продемонстрували аудиторний фонд, відповідне технічне оснащення (проектори, екрани), комп'ютерні класи, спортзал, інклюзивну інфраструктуру, бібліотеку. Здобувачі мають безкоштовний доступ до всіх інформаційних сервісів та Е-ресурсів вищу, науково-метричних баз даних Scopus, Web of Science. Функціонує система дистанційного навчання Moodle з відповідними можливостями для організації освітнього процесу. Усі електронні системи університету об'єднані в Цифровий кампус (<https://digital.kubg.edu.ua/>), доступ до якого мають учасники освітнього процесу. Для здобувачів це кабінет студента, в якому є навч.-методичне забезпечення із дисциплін, що вивчаються, журнал оцінок, каталог вибіркових дисциплін, сервіси для організації онлайн-занять, хмарні сервіси Microsoft, доступні в Університеті, бази випускових робіт з автоматичною перевіркою на плагіат, бібліотека та основні сервіси, які вона надає, розклад занять, Е-портфоліо створених журналістських матеріалів, інша інформація. Фонд бібліотеки нараховує 216000 примірн. Наявність відповідної професійної літ-ри підтвердили представники бібліотеки та здобувач Дубовик Т. У бібліотеці є великий читальний зал з 20 комп'ютерами, вільна зона, де здобувачі мають самостійний доступ до джерел, зона коворкінгу та зона відпочинку. Співробітники бібліотеки залучені до роботи Школи академічної доброчесності, на якій вчать здобувачів правилам цитування. Заняття з фахових дисциплін проводяться в центрах компетентностей (центрі мультимедійних технологій, центрі сучасних комунікацій), навч.-виробн. майстернях

(тележурналістики А-студія; Грінченко-інформ) та навч. лабораторії радіомовлення. Усі вони обладнані необхідним устаткуванням, зокрема комп'ютерами з ліцензійним програмним забезпеченням. Навч.-виробн. лабораторія з тележурналістики має професійне освітлювальне обладнання, відеокамери, мікшерні пульти, квадрокоптер. Апаратно-студійний комплекс телебачення – це знімальний майданчик, монтажна, а також аудиторія. На базі навч.-виробн. майстерні «Грінченко-інформ» функціонує однойменне суспільно-політичне видання, а на базі навч. лабораторії радіомовлення – навч. станція «Радіо ВГ». Уся ця матеріально-техн. база є місцем для формування практичних вмінь і навичок зі створення журналістського контенту для різних видів медіа. Під час зустрічі №3 здобувачі (В. Берендєєв, М. Матюшко) висловлювали задоволення від роботи в цих лабораторіях. ЕГ зробила висновок, що матеріально-технічні ресурси ОП «Міжнародна журналістика» зразково забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів підтвердила К.Ю. Василенко, помічник декана факультету журналістики з інформаційно-комунікаційних технологій, у ході огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП. Високо оцінила матеріально-технічну базу та запевнила експертів у тому, що здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до неї, представниця студентського самоврядування В. Снопкова. Отже, основна необхідна інфраструктура університету є безоплатною для здобувачів освіти та викладачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання формування безпечного освітнього середовища є одним із ключових завдань керівництва ЗВО. Про це було сказано у ході зустрічі №1 проректором О.П. Турунцевим. У навчальному корпусі по вул. Л. Лук'яненка, 13-б, де навчаються журналісти-міжнародники, оснащено бомбосховище. В корпусі працює контрольно-пропускна система, відеокамери безпеки, система протипожежної безпеки. Робота з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу здійснюється на основі «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в КУБГ (<https://cutt.ly/4UvlSU5>), введеним в дію наказом по університету № 332 від 15.05.2018 р. Підтвердженням безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів освіти є наявність медичної допомоги, вогнегасників та регулярні профілактичні заходи, які проводяться кураторами академічних груп. Необхідна інформація також розміщена на стендах в коридорах факультету. Під час зустрічі з здобувачі освіти підтвердили, що почувають себе безпечно та комфортно в стінах університету. З усього зазначеного вище експертна група зробила висновок, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти і дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітню, організаційну та інформаційну підтримку, за словами здобувачів освіти, їм надають куратори академічних груп, працівники деканату, викладачі кафедр, студентський парламент, психологічна служба. В період воєнного часу комунікація із кураторами та викладачами перейшла в соцмережі, де студенти отримують відповіді на всі питання, які їх турбують. Інформаційно-консультаційну підтримку забезпечує навчально-методичний центр соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів (<https://cutt.ly/m843oaX>), який інформує студентську молодь про її права та соціальні гарантії, можливості та шляхи особистісної реалізації в освітньому середовищі університету, а також здійснює соціально-педагогічний супровід здобувачів вищої освіти соціальних категорій, реалізує благодійницькі та соціальні проекти. На думку ЕГ, позитивним фактором. освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів, які вступили до університету, є наявність у навчальному плані модуля «Університетські студії. Я - студент», який вводить першокурсників в освітнє середовище вишу, знайомить їх із змістом та організаційними формами підготовки фахівця з журналістики у вищому навчальному закладі. Під час зустрічі з здобувачі схвально відгукувались про корпоративні е-скриньки, які використовуються для доступу до Цифрового кампусу (<https://digital.kubg.edu.ua/>). В ЗВО функціонує соціально-психологічна служба (<https://tinyurl.com/3uvnx5ze>), яка дає можливість отримати консультацію психолога. За словами керівника Соціально-психологічної служби університету Н.В. Миколенко, в нинішній час здобувач чи співробітник вишу може звернутись до них онлайн, окресливши відповідну проблему. У разі потреби зустрічі можуть відбуватись і очно. Найчастіше студенти зверталися до психологічної служби з питання особистих та родинних конфліктів В період воєнного стану, за словами керівника, кількість звернень в цілому зменшилась. Під час зустрічі №4 Якіменко Олександра повідомила, що, враховуючи обставини нашого часу, на сайті ЗВО створено сторінку «Куди звернутися у складній ситуації» (<https://tinyurl.com/3v4w44vt>). Отже, можна зробити висновок, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, здійснюється належним чином.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За цією ОП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. В університеті наявна вся необхідна для цього інфраструктура: пандуси, спеціально обладнані туалети, сходові майданчики з поручнями та ліфти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує нормативно-правова база, яка регулює вирішення конфліктних ситуацій, зокрема «Положення про засади запобігання і протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим проявам неетичної поведінки» <https://cutt.ly/CUvc6HR>. Документ визначає процедуру повідомлення про дискримінацію, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки та розгляду скарг. Збирання відповідних повідомлень та розгляд скарг покладається на Комісію з етики (<https://cutt.ly/hUvbbW9>), яка створюється відповідно до наказу ректора. Повідомити про факти дискримінації, сексуальні домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки можна будь-кому з учасників освітнього процесу, надіславши відповідні матеріали на електронну скриньку Комісії з етики на сайті університету, де є веб-сторінка «Протидія дискримінації» (<https://cutt.ly/xUvc28H>). Під час спілкування зі здобувачами не було наведено конкретних прикладів звернень та вирішення ситуацій. За словами помічника ректора з правових та кадрових питань, уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Ю.О. Даценко, на скриньку довіри жодних звернень стосовно корупції не надходило. Представники студентського самоврядування не навели конкретних прикладів заходів стосовно попередження конфліктних ситуацій. Студенти одноголосні в тому, що в університеті панує дружня атмосфера взаємопідтримки, а у разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі звернулися б до психологічної служби та куратора.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітня програма всебічно відповідає характеристикам за підкритеріями 7.1–7.6: Університет імені Бориса Грінченка має взірцеву матеріально-технічну базу та програмне забезпечення для реалізації ОП. Причиною взірцевості, на думку ЕГ, є такі складові: - по-перше, наявність інноваційного Е-середовища «Цифровий кампус», доступ до якого мають усі учасники освітнього процесу. Для здобувачів це кабінет студента, в якому є необхідна інформація з усіх питань організації освітнього процесу, позааудиторної діяльності (навчально-методичне забезпечення із дисциплін, що вивчаються, журнал оцінок, каталог вибіркових дисциплін, сервіси для організації онлайн-занять, хмарні сервіси Microsoft, доступні в Університеті, бази випускових робіт з автоматичною перевіркою на плагіат, бібліотека та основні сервіси, які вона надає, розклад занять, Е-портфоліо створених журналістських матеріалів, інша інформація); - по-друге, взірцеві навчально-виробничі майстерні та навчальні лабораторії, технічне оснащення яких та кадрове забезпечення спеціалістами-практиками надають можливість здобувачам ОП формувати практичні навички для роботи в різних типах медіа; - по-третє, достатній аудиторний фонд із сучасним технічним оснащенням; - по-четверте, постійний безкоштовний доступ до інформаційних і програмних ресурсів ЗВО, інфраструктурної бази, що створює комфортне і продуктивне середовище для навчання здобувачів; - по-п'яте, доброзичлива і дружня атмосфера в взаєминах між здобувачами та усіма особами, що залучені до реалізації ОП, яка є результатом системної роботи вишу з надання освітньої, організаційної, психологічної, консультативної підтримки здобувачам, а також врахування їх потреб та інтересів за результатами систематичних опитувань; входженню першокурсників в освітнє середовище сприяє інноваційний модуль «Університетські студії. Я - студент» у навчальному плані ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Зауважень немає. Детальний аналіз підкритеріїв засвідчує, що освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси за ОП перебувають на високому рівні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виходячи з аналізу документів, зустрічей зі здобувачами, академічним персоналом, стейкхолдерами, перегляду матеріально-технічної бази, можна зробити висновок: ОП за всіма підкритеріями демонструє зразковий характер. Це дозволяє ЕГ встановити рівень відповідності А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО регулюється «Методичними рекомендаціями з розроблення та оновлення освітніх програм» (нова редакція) (<https://cutt.ly/YUvbZxj>), затвердженими рішенням Вченої ради університету від 09.06.2021 (протокол №5). Цей документ розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Відповідно до розділу 4 «Метод. рекомендацій», «...перегляд освітніх програм відбувається, як правило, щороку за результатами: - моніторингу якості надання освітніх послуг, що зокрема з'ясовує рівень задоволення здобувачів викладанням на ОП; навчальне навантаження здобувачів, їх досягнення і завершення освітньої програми; ефективність процедур оцінювання здобувачів тощо; - опитувань здобувачів вищої освіти та/або випускників, та/або науково-педагогічних працівників, та/або роботодавців та/або інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) щодо актуальності, якості освітньої програми, її реалізації, змістового наповнення, програмних компетентностей, результатів навчання, навчального середовища і послуг з підтримки здобувачів тощо». У 2020 р. на засіданні Вченої ради Університету (протокол №7 від 27.08.2020 р.) затверджена нова редакція ОП у зв'язку із появою Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності Обліково-журналістична. У подальшому вносились зміни лише до робочих програм окремих ОК, про що сказано у звіті самооцінювання. Однак, на думку ЕГ, необхідні були зміни до ОП в частині програмних результатів, структурно-логічної схеми навчання, відповідно до сучасних вимог, що послужило б поштовхом для оновлення змісту навчання ОК. Зокрема, в робочу програму навчальної дисципліни «Професійні стандарти професійної діяльності. Безпека професійної діяльності журналіста», затверджену 2023 року, так і не були внесені для розгляду питання і ПРН, що стосуються актуальності нині теми загрози безпеці професійної діяльності журналістів в умовах повномасштабної війни. Робоча група з розробки ОП здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, вимоги і запити партнерів, проводить консультації зі студентами. Це було підтверджено під час зустрічей із менеджментом ЗВО, з академічним персоналом, зі здобувачами та студсамоврядуванням. У цьому напрямку у ЗВО працює і НМЦ стандартизації та якості освіти, із завідувачем якого ЕГ поспілкувалася під час зустрічі 6. Є. Антипін зазначив, що в університеті проводяться регулярні опитування здобувачів стосовно освітнього процесу та практичної підготовки, вражень від навчання за цією ОП та опитування роботодавців стосовно компетенцій студентів, які приходять на практику. Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри, до яких залучені НПП, здобувачі освіти та періодично стейкхолдери. Таким чином, експертною групою було засвідчено, що заклад вищої освіти частково дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі освіти були долучені до процедури перегляду ОП в 2020 р. Під час зустрічі 3 та зустрічі 6 про це говорили, відповідно, здобувачка А. Стаднік та завідувач НМЦ стандартизації та якості освіти Є.Б. Антипін Вони підтвердили тезу про те, що студенти дійсно проходять опитування та можуть ознайомитися із їх результатами на сайті факультету. У ході зустрічі 4 Голова Ради студентського самоврядування факультету журналістики К. Ємельянова зазначила, що на факультеті здобувачі проходять опитування стосовно організації навчання за ОП, практичної підготовки, організації онлайн-навчання та викладання дисциплін. Результати опитування у 2022 р. викладені на сайті факультету <https://cutt.ly/U825HVe>. Проаналізувавши результати опитувань 2022 року, експертна група звернула увагу на те, що із 35 здобувачів 2-3 курсів на «5» оцінили свій рівень задоволення освітнім процесом 2 студентів, на «4» - 9, на «3» - 18, на «2» - 4, на «1» - 2, що також є підставою для перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Причина такого оцінювання, на думку Голови Ради студентського самоврядування факультету журналістики К. Ємельянової, є умови, «...в яких ми зараз здобуємо освіту» (пандемія, війна). За словами гаранта ОП О.М. Бикової, результати цього опитування будуть взяті до уваги під час перегляду ОП у 2023 р за підсумками акредитації. Отже, ЕГ констатує: здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Однак відсутня система в роботі на кафедрі щодо перегляду освітньої програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Для залучення роботодавців до процесу перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення якості на факультеті функціонує Експертна рада роботодавців зі спеціальності журналістики. Вона була створена з метою забезпечення якості професійної підготовки фахівців на основі комплексного співробітництва кафедр факультету із зацікавленими організаціями, провідними роботодавцями шляхом об'єднання інтелектуального потенціалу, матеріальних і корпоративних ресурсів партнерів. Очолює раду Костянтин Кузнецов - голова правління ГО «Асоціація креативних індустрій України», креативний продюсер. На зустрічі 4 були присутні такі представники Експертної ради роботодавців: Носкова О. Ф. – заст. генерального директора Українського національного інформаційного агентства «Укрінформ», заслужений журналіст України; Кармелюк І. М. – медіаексперт, заслужений журналіст України, голова громадської організації «Молодіжна трудова біржа Перспектива», заступник голови правління Фонду «Наше майбутнє». Зокрема, І. Кармелюк сказала, що ОП «Міжнародна журналістика» в Університеті Грінченка потужно формує фахові знання та вміння. Нині особливо зростає попит на відповідну інформацію. Підтвердженням цього, на думку п. Ірини, є такий факт: в період війни при Міністерстві оборони України було акредитовано більше 4000 журналістів. Як показала практика, найкраще зарекомендували себе ті медійники, які, готуючи матеріали для зарубіжних ЗМІ, продемонстрували знання історії України, культури, традицій нашого народу. П. Ірина наголосила, що рекомендувала на засіданнях Ради роботодавців звернути увагу на формування фахових знань журналістів-міжнародників шляхом вивчення історії, культури зарубіжних держав. У свою чергу О. Носкова наголосила на необхідності введення до навчального плану дисципліни «Іспанська мова». Це дасть можливість випускникам ОП популяризувати Україну в іспаномовних країнах журналістськими матеріалами. «Також «Укрінформу» сьогодні потрібні іспаномовні фахівці, які б аналізували медійні ресурси відповідних країн», - сказала п. Носкова.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збиранням, аналізом та врахуванням кар'єрного шляху випускників Університету імені Бориса Грінченка займається НМЦ стандартизації та якості освіти. На сайті університету створена рубрика «Випускникам», де розміщені «Анкета для сприяння працевлаштуванню», «Анкета випускника», «Вакансії для студентів і випускників» (<https://cutt.ly/SzR226u>). Перший випуск здобувачів за ОП «Міжнародна журналістика» відбудеться у 2023 році.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, яка передбачає самоаналіз реалізації освітньої програми, моніторинг успішності здобувачів за результатами екзаменаційної сесії, опитування щодо якості навчання та викладання на факультеті, а також загальноуніверситетське анкетування здобувачів «Викладач очима студентів». З результатами цього анкетування викладацьку роботу науково-педагогічних працівників кафедри міжнародної журналістики здобувачі оцінили від 4.70 до 4.97 (<https://cutt.ly/O86ZKLB>). Згідно з результатами факультетського опитування у 2022 р., задоволені навчальним процесом на ОП «Міжнародна журналістика» (оцінили на «добре» та «відмінно») 90% першокурсників, 32,4% здобувачі 2-3 курсів, 60% здобувачі 4 курсу (<http://surl.li/fltjj>). Однак перегляд ОП востаннє здійснювався у 2020 р.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація для освітньої програми «Міжнародна журналістика» в Київському університеті імені Бориса Грінченка є первинною. Завідувач НМЦ акредитації та ліцензування та гарант ОП зазначають, що у ЗВО існує практика врахування результатів та рекомендацій акредитацій інших освітніх програм, зокрема й на факультеті журналістики.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті Університету Грінченка сформована культура якості вищої освіти шляхом всебічної залученості академічної спільноти ЗВО та наявності відповідних процедур її забезпечення. На практиці це реалізується шляхом удосконалення освітніх програм, підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зарахування результатів неформальної освіти здобувачів, наявність всієї необхідної інфраструктури для забезпечення освітнього процесу та робота системи запобігання і виявлення академічного плагіату. У свою чергу

Рада студентського самоврядування активно долучається до формування та реалізації загальноуніверситетської політики забезпечення якості освіти. Це засвідчила Якіменко О. – керівник Студентського парламенту Університету, член Вченої ради Університету під час зустрічі 4. Здобувачі беруть участь у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм, проводять опитування, опрацювання звернень студентів з обов'язковим доведенням результатів до адміністрації та студентства. Вони є членами стипендіальних комісій та інших колегіальних, представницьких, робочих, дорадчих органів університету та факультетів. Питання якості освіти є основою філософії діяльності, що зафіксовано в Кодексі корпоративної культури Університету Грінченка (<http://surl.li/auqvj>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Університеті Грінченка чітко визначені процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Згідно документів вишу, до цього процесу залучаються здобувачі та стейкхолдери. У ЗВО функціонує НМЦ стандартизації та якості освіти, який опікується питаннями врахування думок випускників, студентів та роботодавців стосовно покращення освітнього процесу. Представники студентського самоврядування також долучені до процедур забезпечення якості. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Проводяться опитування стосовно рівня задоволеності якістю ОП, організації самостійної роботи, вибору дисциплін, організації контрольних заходів і процедур та ін. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми. Усі ці заходи проводяться в університеті і з ОП «Міжнародна журналістика».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною ЕГ вважає те, що профільна кафедра лише частково виконує вимоги визначених університетом процедур моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Саме тому активна діяльність, зокрема співпраця зі здобувачами, роботодавцями, не знаходить свого логічного завершення. Як результат, ОП «Міжнародна журналістика» востаннє змінювалась 2020 р., саме тому не були внесені зміни, які б і зафіксували відкориговані програмні результати щодо професійної діяльності журналістів в умовах війни. Потребувало корегування документу також після результатів опитування здобувачів, які виявили неоднозначне ставлення до організації освітнього процесу. ЕГ радить щорічно переглядати зміст ОП, врахувати результати опитування студентів, роботодавців, а також зміни в професійній діяльності журналістів в період воєнного часу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні і слабкі сторони, а також рекомендації щодо подальшого удосконалення, експертна група дійшла висновку, що ОП «Міжнародна журналістика» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 8, а вказані недоліки можна ліквідувати впродовж нетривалого часу.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Київському університеті імені Бориса Грінченка права й обов'язки учасників освітнього процесу представлені на офіційному сайті у розділі «Реєстр нормативної бази» (<http://surl.li/ewnfg>). Розділ містить Статут Київського університету імені Бориса Грінченка, Кодекс корпоративної культури, Правила внутрішнього розпорядку, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про академічну доброчесність, Корпоративну угоду про участь у розбудові Університету. На сайтах факультету журналістики у розділі «Нормативні документи» розміщено Положення про факультет, Положення про кафедру, інші документи (<http://surl.li/fmkyv>). У залежності від мети та змісту документи проходять обговорення на Вченій раді факультету журналістики, Вченій раді університету, на раді трудового колективу тощо. Таким чином, правила та процедури, що регулюють права й обов'язки всіх учасників

освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими, їх послідовно дотримуються члени академічної спільноти під час реалізації ОПП Міжнародна журналістика.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОПП «Міжнародна журналістика» востаннє змінювалась у 2020 році. На сайті кафедри міжнародної журналістики в розділі «Сторінка гаранта» (<http://surl.li/fmlaw>) розміщені Графік етапів проходження та затвердження ОПП, обговорення кафедрою проекту змін до ОПП Міжнародна журналістика (протокол № 8-а від 11.03.2020 р.). У самоаналізі зазначено, що проект ОПП на етапі розробки не був оприлюднений на офіційному веб-сайті університету, оскільки не було такої вимоги. Як зазначила гарант ОПП О. Бикова, на початку 2020 року на сторінках усіх структурних підрозділів університету були створені постійно діючі рубрики «Обговорення освітніх програм», де розміщуються: проекти змін до ОПП, інформація про основні етапи обговорень цих змін із різними групами стейкхолдерів, форми зворотного зв'язку для надсилання пропозицій гаранту програми (<https://cutt.ly/bkX1quy>). Всі пропозиції та зауваження виносилися на розгляд під час засідання кафедри. Однак самі пропозиції та зауваження на сайті не оприлюднені. На сайті розміщені схвальні рецензії на ОПП Міжнародна журналістика О. К. Мелешенка, доктора філологічних наук, професора, представника Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а також від стейкхолдерів – Голови Київської обласної організації НСЖУ, заслуженого журналіста України М. М. Сороки.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОПП розміщена на сайті Університету в розділі «Інформація вступникам» <https://tinyurl.com/2fr3ymvc> та на сторінці випускової кафедри міжнародної журналістики в розділі «Сторінка гаранта» <https://tinyurl.com/yuckme> і містить всі необхідні складові.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними і зрозумілими для них. На офіційному сайті оприлюднена необхідна інформація про освітню програму, а також навчальний план та рецензії стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Активне поширення інформації про освітньо-професійну програму відбувається нерівномірно. Так, останні новини в Twitter датуються 17 січня 2019 року, на YouTube каналі інформація річної давнини, у соціальній мережі Facebook розміщена лише загальнофакультетська інформація. На сайті структурного підрозділу відсутні договори про бази практик здобувачів освіти. ЕГ рекомендує завідувачеві випускової кафедри на сайті структурного підрозділу оприлюднювати всі документи, що стосуються організації навчального процесу та практичної підготовки за ОПП «Міжнародна журналістика».

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП Міжнародна журналістика загалом відповідає критерію «Прозорість та публічність». Нормативно-правова база чітко та прозоро викладена. Усі нормативні акти розміщено на сайті та усі стейкхолдери мають можливість

ознайомитись зі змістом будь-якого нормативно-правового документа. Це підтверджено ЕГ під час спілкування з академічним персоналом, адміністрацією ЗВО. Однак є моменти, що рекомендовано удосконалювати.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Костюк Віктор Володимирович

Члени експертної групи

Сушкова Олена Миколаївна

Богун Вікторія Василівна